No 294
D. 31. Października.
PIĄTEK.
ROK 1828.

KURJER Warszawski

WSPOMNIENIA.
Poselstwo Czeskie na Sejmie Piotrkowskim 1469.

NOWOŚCI WARSZAWSKIE.

Trybunał Handlowy maiący dotąd swe posiedzenia w pałacu dawniej *Teperowskich* dziś *Grabowskiego*, przeniósł się do oficyny *Marywilskiej* obok nowego Teatru.

Na Gramatykę *Angielską* dla *Polaków*, maiącą się drukować, przyjmuie się prenumerata po zł: 5 w Księgarniach Warszawskich.

Do najgustowniej urządzonych *Cukierni* w tutejszej stolicy, teraz policzyć można od kilku dni nowo urządzoną Cukiernią P. *Juwena* przy ulicy Rymarskiej.

W Księgarni Fr: *Pfaff* znajduie się nowe dziełko *Sztuka destylowania różnych wódek*. Cena zło. 3. Tamże zbiór Ksiąg *Francuzkich*, ambonować się mogących, został powiększony nowemi dziełami.

Onegdaj w przedmieściu *Pradze* na placu pustym znaleziono nieżywego *Koniarowskiego Szymona* wyrobnika, lat około 50 liczącego, który, iako w biednym stanie będący, bez stałego zamieszkania, przytem schorzały naturalną śmiercią, umarł. — *Stybrowa Marjanna* lat 70 licząca, wyrobnica, spadła przypadkowo ze schodów 1go piętra i natychmiast żyć przestała.

Nowy Taniec Polski na Fortepjan skomponowany przez J. *Nowakowskiego* i dedykowany W. JPanie *Rzeszotarskiej*, wyszedł z litografji A. *Brzeziny i Kompa*. Cena zł. 1.

Siedm nowych Walców skomponowanych na Pjanoforte granych u *Wód* w *Baden* wyszły w składzie Muzyki Fra: *Klukowskiego*. Cena zł. 2.

Dziś zimna stopni 3.

Jutro w Uroczystość Wszystkich Świętych, *Kurjer* nie wyjdzie.

Z Petersburga 16 Pażd: v. s. (Z D. P.)

Najiaśniejsza Cesarzowa ALEXANDRA, wróciła do tutejszej stolicy z *Odessy*, zdrowie N. PANI, iakoteż J. C. M. W. Xiężniczki MARJI iest zupełne. — Dzienniki *Petersburskie* umieściły opis życia teraz zmarłego walecznego Jenerała *Benkendorfa*; żył on lat 43, a cały ten czas poświęcił usługom ojczyzny; od roku 1812 walczył z Francuzami i Persami, a w teraźniejszej wojnie odznaczył się tak rozwagą iak walecznością. Strata iego iest dotkliwą dla całego wojska, zwierzchnicy opłakuią go iak syna, towarzysze iak brata, podwładni iak ojca. *Benkendorf* był mężem bardzo uczonym i oczytanym. Umiał dokładnie *Rossyjski*, *Niemiecki*, *Francuzki*, *Angielski* i *Włoski* ięzyk; wysłowiał się w każdym z nich z łatwością; pisał z uczuciem, dowcipem i właściwą sobie wojskową zwięzłością. Listy z *Persji* w czasie wojny o przybyciu *Abbassa Mirzy* do obozu Tureckiego, i inne, w gazetach czytelnikom udzielane, były przez niego pisane. Jeszcze na łożu śmiertelnem, zachowuiąc świeżość serca, oświadczył przed zgonem życzenie, aby był pochowany przy boku swej małżonki, w *Sztutgardzie*, gdzie iej wystawił piękny pomnik z napisem: »Tylko ona«

Ostatnia iego wola zostanie wykonana.

NOWOŚCI ZAGRANICZNE.

Z rozkazu Króla Angielskiego nie tylko u dworu, lecz w całem państwie przywdziana będzie żałoba na kilka miesięcy, z powodu zgonu owdowiałej Królowy *Wirtembeskiej.*— Donoszą z *Wiednia*, że w wschodnich prowincjach Austrjackich graniczących z Xtwem *Mołdawji* i *Wołoszczyzny* okazała się w tamecznych lasach znaczna ilość *Niedźwiedzi*, te zwierzęta będąc przestraszone, hukiem z armat i z ręcznej broni, przeszły z lasów *Mołdawskich* do *ziemi Siedmiogrodzkiej*, wyrządzaiąc znaczne szkody tamecznym mieszkańcom, tak dalece, że nawet drogi są teraz niebezpiecznemi dla podróżnych; za temi niedźwiedziami ukazały się także *Wilcy.* — Donoszą z *Stambułu*, że w tej stolicy ustanowiono z rozkazu Sułtana Kommissją, maiącą przejrzeć skarbiec, a suknie i inne kosztowności, które ieżeli dłużej niż 100 lat tam się znajduią, więcej daiącemu, maią być sprzedane. Summa zaś która ztąd wpłynie do kassy, wniesiona będzie na zaspokoienie znacznych wydatków woiennych. Szczególny firman Sułtana rozkazuie wszystkim *Derwiszom* (Mnichom), którzy są zdatni dźwigać broń, aby bez uporu udali się pod chorągwie wojska Tureckiego. Ci Derwisze maią się zaciągnąć do nowych pułków, które w *Stambule* były organizowane. — Poseł Cesarsko-Rossyjski przy dworze Francuzkim i tameczny Minister sprawwewnę: wysłali śpiesznych gońców do *Morei.* Wkrótce kilkanaście okrętów Francuzkich transportowych naładowanych żywnością i innemi potrzebami dla wojska popłynie z *Tulonu* do *Morei.* —

Młoda Krolowa Portugalska *Donna Marja* obecna w Londynie, przez kilka dni tak była chora, że niemogła opuścić swoiego mieszkania, lecz iuż iest zdrowsza tak dalece, że w swoim salonie bawialnym o własnej sile iadła śniadanie, a poźniej przyjmowała Margrabiego *Palmela.*— Donoszą z *Lisbony* że Królewicza *Don Michała* chcą koniecznie nakłonić aby zaślubił młodą Królowę *Donnę Marję.* Owdowiała Królowa Portugalska ma się sprzeciwiać temu zamiarowi.— W ciągu pierwszych 9 miesięcy r. b. przypłynęło do portów francuzkich 978 okrętów z portów nie europejskich. Handel między *Brazylją* a *Francją* znacznie się powiększył. — Zbiór wina *Burguńskiego* był tego roku bardzo obfity.— Waga Dyiamentów w *Brezylji* znalezionych przez górników w obwodzie *Teinko* do roku 1772 do 1818 wynosiła 1,298,037 karatów, a dochód z kopalni został puszczony w dzierżawę, gdyż rząd niechciał dłużej utrzymywać swoim kosztem, wynosił dotąd 2,680,000,000 złp: Największy Dyiament który do tego czasu wykopano w *Brazylji*, ważył 138 i pół karata; był on znaleziony r. 1771 w bliskości rzeki *Abajte* przez biednego niewolnika murzyna, którego rząd Brazylijski udarował wolnością i roczną pensją 2000 złp:—W *Londynie* mieli niedawno Posłowie Cesarsko-Rossyjski i Francuzki ważną naradę z Hrabią *Aberdeen*, poczem ten Hrabia posłał depesze przez gońca do *Odessy.* — W *Paryżu* cena chleba znacznie się podniosła. — Na rzecze *Tybrze* w *Rzymie* d, 21 z. m. pokazał się pierwszy raz statek parowy, co niezmiernie zdziwiło mieszkańców tej stolicy.—List z *Stambułu* donosi, że pozostali Janczarowie widząc teraz swą ojczyznę w niebespieczeństwie, chcą także należeć do iej obrony iakoteż swej wiary. Sułtan przed opuszczeniem stolicy znajduiąc się na obradach *Dywanu* miał wyrzec, iż woli poledz z bronią w ręku, niż okryć się hańbą. We wszystkich zbroiowniach morskich

Tureckich, podwoiono pracę. — W *Irlandji* głód zaczyna dokuczać biednym mieszkańcom tego kraiu. Znowu wznowiły się podpalania domów i pałaców po wsiach.— Niepotwierdza się pogłoska że *Koron* zdobyli francuzi.—Cesarz *Brazylski* usilnie stara się o pomnożenie szkół wyższych i wiejskich w swem państwie. — Król *Francuzki* urażony na Kardynała Arcy-Biskupa *Tuluzy*, zabronił mu pokazywać się u dworu. —Król *Angielski* teraz często zapada na zdrowiu, prócz zwykłej podagry, ma wodną puchlinę, co pomnaża niespokojność Lekarzy.— Oprócz *Gibraltaru* i niektórych powiatów Hiszpańskich gdzie *żółta febra* rozszerzaiąc się iuż wielu Ludzi pozbawiła życia, także i w *Danji* powstała choroba zaraźliwa i tak gwałowna, że człowiek nią dotknięty w kilka dni umiera. — Gazety Paryzkie przytaczaią przykład surowości władz w przestrzeganiu przepisów paszportowych. Pewna Panna, która z bratem swoim do *Paryża* bez paszportu przyiechała, musiała przesiedzieć noc w areszcie, co ią tak dotknęło iż nazaiutrz znaleziono ią bez zmysłów! — W *Antwerpji* u iednego z tamecznych Obywateli bezżennego, służył Lokaj przez lat 20, ciągle był wiernym, pracowitym, posłusznym, trzeźwym, nigdy Pan niemiał powodu żalenia się iż był źle usłużonym. Niedawno dostrzegł Pan że mu niedostawało kilku dukatów, porozumienia niemógł mieć na wiernego służącego, iednak zapytał o zgubę, co tak rozgniewało tegoż Lokaia iż pierwszy raz hardo Panu odpowiedział; od tego czasu zaczął mniej być pilnym, niebywał w domu a nawet czasem nie nocował, nakoniec pokłucił się z innym służącym pchnął go nożem, a rana była śmiertelną; wzięto go do więzienia i będzie sądzony. Cóż było tego wszystkiego powodem?... oto, mimo swego zwyczaiu, w towarzystwie próżniaków, wypił więcej niż zwykle, a podchmielony pokusił się na dukaty swego Pana, przezco wyniknęły i następne przestępstwa, a nakoniec zbrodnia! — W Mieście Hiszpań: *Witorji* niedawno umarła maiętna Wdowa, właścicielka obszernego domu; że zaś była bezdzietną i niemaiącą krewnych, zapisała testamentem połowę swego maiątku na instytuta dobroczynne, a drugą połowę na posag takiej panienki, którą 100 osób wiarogodnych uzna że iest ubogą, cnotliwą, a brzydką na twarzy. W przeciągu 4ch tygodni żadna się niezgłosiła o ten posag. —

Sposób aby zamarzłe szyby prędko odtaiały. Rozpuściwszy soli zwyczajnej w wodzie, zmaczać w niej gąbkę i tą zmaczaną gąbką przesuwać po szybach obmarzłych, a natychmiast skutek okaże, że lód z nich topnąć zacznie i przezroczystość się na szybach odkryie. — *Sposób robienia chemicznych ogniokrzesów.* Wziąwszy upodobaną ilość asbestu białego i utarłszy go miałko, pomieszać cokolwiek z kwasorodem siarczanym, lub gdyby tego nie było, tedy i bez niego obejść się można. Pomieniony asbest włożywszy do flaszecki w kształcie kałamarzyka napoić go witryoem, i zatkać mocno korkiem aby niewywietrzał. Drewienka zaś do tego potrzebne robią się następuiącym sposobem: Najprzód trzeba cienkie i iak palec długie drewienka przysposobić i te iednym końcem maczać w rozpuszczonej siarce. Gdy wyschną, na tenczas bierze się. Oxydowanego kali 6 części, cynobru 1dną część i cokolwiek mąki, co wszystko utarłszy na miałki proszek rozmieszać wodą gumową na massę i pomienione drewienka w niej maczać, lecz tak, aby tylko do połowy siarkę ta massa zasłaniała, a gdy wyschną schować ie do użytku.

DONIESIENIA.

Urząd Municypalny M. S. Warszawy.

Lubo każdemu fanty na Lombardzie zastawującemu wiadomo iest, iż Urządzenie Lombardowe mianowicie w § 21, stanowi:,, że Właściciel fantu zastawionego, a z powodu niewykupienia lub nieprolongowania zastawy przez Licytacją publiczną przedanego, ma sobie zastawiony cały rok czasu (licząc od terminu Licytacji na której fant był przedany) do zgłaszania się do Lombardu po odebranie Superaty, ieżeli się, iaka po odtrąceniu z kwoty za fant wziętej, przypadaiących Lombardowi należytości okaże; skoro zaś w przeciągu tak znacznego czasu, rzeczonej Superaty z Depozytu Lombardowego nie odbierze takowa do funduszów namienionego Instytutu wcielona staie się iego własnością:,, chcąc iednak ażeby nikt niewiadomością składać się nie mógł, przypomina takowy przepis z oświadczeniem że Dyrekcja Lombardu od niego odstąpić, ani go modyfikokawać nie iest mocną. — Warszawa d. 29 Października 1828 r.—Radca Stanu Prezydent *Wojda.* — Sekretarz Jeneralny *G. Jakołkowski.*

Zawiadamia się Publiczność; iż w dniu 5 Listopada r. b. począwszy od godziny 9 rano, do 3 z południa, rozpocznie się sprzedaż w Willanowie za Warszawą, przedmiotów do upadłości Jakóba Neumark należących, a mianowicie dnia 5 Stadniny, dnia 6 Juwentarza rogatego, dnia 7 z południa o godzinie 4 na targu Muranowskim w Warszawie Koni z Zaprzęgami czterech, i Karety fasonu nowego, później dnia 10 i dalej wyiąwszy dni Swiątecznych, w Willanowie Mebli mahoniowych, Srebra, Porcellany, Faiansu, Szkła rzniętego, Stołowej bielizny, Miedzi, Sprzętów gospodarskich, Zegaru bronzowego paryzkiej roboty, Obrazów olejno malowanych, Firanek ze strzałami, Narzędzi rolniczych, Bryczek używanych, Zaprzęgów fornalskich, i t. p. Artykułów, za gotowe pieniądze więcej daiącemu i przybicie otrzymuiącemu. — W Warszawie dnia 28 Października 1828 roku.—*A. Lipiński, Obrońca.* — *K. Zuberbier, Syndycy upadłości J. N.*

Na rogu ulicy Marszałkowskiej i Wspólnej pod Nr 1391 są Drzewka fruktowe w dobrych gatunkach do sprzedania to iest: Jabłka, Gruszki, Wiśnie i Orzechi Tureckie. — Adam Leśniewski.

Do Handlu D. G. Wittge nadejdzie w przyszły Poniedziałek pierwszy transport świeżych Ostryg.

Przy ulicy Twardej pod Nr 1095 iest do naięcia od Nowego Roku Ogród z Stancją, Piwnicą, Górą, Stajnią i Drwalnią, w tutejszym domu iest 3 Pokoie z Kuchnią, Piwnicą, Górą i Drwalnią; życzący niech się do Właścicielki mieszkaiącej przy ulicy Grzybowskiej pod Nr 1030 zgłosi.

☞ Osoba posiadaiąca wiadomości Ekonomiczne to iest: znaiąca gospodarstwa polne zwyczajne i poprawne, hodowanie i tuczenie Jnwentarzy, nauki Leśnictwa, Miernictwa, i Budownictwa wiejskiego z rysunkami o tyle ile tylko dla Gospodarstwa są potrzebnemi i sztukę Techniczną, to iest: podanie sposobów wyrabiania z korzyścią najłatwiej na najtańszych apparatach Wódek i Piwa, maiąc za sobą chlubne świadectwa i odpowiedzialność. Życzy weyść w obowiązki, żądaiący takowej, raczy odezwę swą przesłać do Warszawy pod Nr 1095 przy ulicy Grzybowskiej.

Dnia 3 Listopada r. b. o godzinie 11 zrana i dni następnych w Warszawie na Rynku Starego Miasta Komody, Kanapa, Krzesła, Szafa, Zegar stołowy, Łóżko i Lustra, zaś dnia 5 Listopada r. b. o godzi: 10 zrana i dni następnych w Warszawie przy ulicy Podwale pod Nr 532 Fortepjan, Kanapa, Fotele, Krzesła, Biórka, Stoły, Serwantka mahoniowa, Szafy, Zwierciadła, i Bibljoteka w 2ch Szafach z 800, Tomów złożona, przez publiczną Licytacją więcej daiącemu za gotowe pieniądze sprzedane będą. — *Jan Redlich K. T. C. W. M.*

Przy ulicy Solec, zaraz za Kościołem XX. Trynitarzy pod Nr 2920 i pół, Bryka skórą pokryta, tudzież druga Bryczka bardzo porządna kryta na ressorach do sprzedania za pomierną cenę

Doniesienie Loteryjne z Kantoru Werthejma.

Lossów kupnych czyli nowych do 4tej Klassy 34tej Loterji (całkowitych po zł: 92, ćwierciowych po zł: 23) dostać można w moim Kantorze aż do terminu ciągnienia to iest do następuiącej Srody dnia 5 Listopada r. b. do godziny 9tej ranuej. — *A. Werthejm*, Nr 385 na Krakowskiem Przedmieściu w domu W. Ryxa.

Potrzebny na Wieś o mil 10 od Warszawy w Województwo Płockie Gorzelnik znaiący dokładnie sztukę pędzenia Wódki ze zboża twardego na machinie parowej; opatrzony w rekomendacyjne świadectwa, zechce się zgłosić po informacją do Rządcy domu Nr 410 przy ulicy Krakowskie Przedmieście.

TEATR. Jutro 5ty raz Kome: *Przyiaciele* i 2gi raz nowy Balet *Apollo* i *Midas.*